

blev derfor at foretage et nyt frit Valg paa det manglende femte Medlem; valgt blev Eberlin med 40 af 73 afgivne gyldige Stemmer (Klein 26).

Efter Dagsordenen gif man derefter til Fortsættelse af første Behandling af Udkast til Lov om Værnepligt for Kongeriget Danmark.

Bøh: Det os forelagte Lovudkast om Værnepligt for Kongeriget Danmark er i det Væsentlige overensstemmende med den Lov, som blev vedtaget ved anden Behandling her i Thinget i forrige Sessjon. Idet jeg i Almindelighed skal udtale mig over samme, er det ikke min Hensigt at ville yttre mig imod selve Lovudkastets Indhold, men det er hovedsagelig kun min Agt at dvæle ved den Form, hvorunder det fremtræder, idet jeg maa ansee det for ønskeligt, at en Forandring i denne Henseende indtræder.

For at begrunde min Mening maa jeg gaae lidt tilbage, nemlig til Lovudkastets Opvindingelse. Det vil da erindres, at der ved vor sidste Sessjons Begyndelse blev forelagt os et Regjeringsudkast angaaende den foreliggende Sag, i hvilken det var stipuleret som Hovedregel, at alt værnepligtigt Mandskab, hvadenten det skulde afdjenes sin Værnepligt ved Søværnet eller Hæren, skulde undergives de samme Regler og behandles til Udskrivning ved de samme Sessjoner; dette var den væsentlige, den afgjørende Grund for, at Bestemmelserne, vedrørende begge Classer af Værnepligtige, gaves under Et i Lovudkastets samtlige Paragrapher; fra-veg man denne Hovedregel, da bortfaldt ogsaa Grunden til den fælles Behandling. Der blev nebfat et Udvalg i Sagen, og det Resultat, hvortil samme kom, var, at det forkastede hiint Hovedprincip og etablerede et andet, som gif ud paa, at den Deel af det værnepligtige Mandskab, som havde i det Mindste Halvbe-farenheds Grad, og som tillige søgte Livserhverv ved Søfart, skulde stilles aldeles exceptionelt, saa at det uden nogen Sessjonsbehandling stilledes til Marinens Disposition, hvorimod den øvrige Deel af Mandskabet, der naturligt maatte henhøre under Marinen, som Fiskere, Løbser

m. Fl., i Forbindelse med det under Hærudskrivningen hørende, blev at behandle i Overensstemmelse med de Regler, der ifølge Værnepligtsloven af 12te Februar 1849 alene ere gjældende for Udskrivning til Hæren. Selve dette nye, vigtige Hovedprincip blev hverken drøftet med Justitsministeren, idet Udvalget paa Grund af de daværende Omstændigheder afgav sin Betænkning uden Conference med ham, eller her i Thinget. Sagen var nemlig den, at Udkastet kom til Behandling lige imod Sessjonens Slutning, og Umuligheden af at faae det behandlet af begge Rigsdagens Afdelinger i den Sessjon maa det tilskrives, at en saa overordentlig ringe Interesse viste sig under den stedfundne 2den Behandling, idet den førtes næsten for tomme Bænke. Det gjaldt kun om at faae den vidtløftige Behandling tilendebragt forinden Sessjonens Slutning, hvilket kun kunde lykkes derved, at den med gjentagne Afbrudelser, ofte med flere Dages Mellemrum, i hvilke andre Sager foretoges, blev fortsat i flere Møder. Under saadanne Omstændigheder var det ganske naturligt, at man beskæftigede sig alene med Detaillen, nemlig med den talrige Mængde af Ændrings- og Underændringsforslag, der, saavidt jeg erindrer, i et Antal af henved et Par Hundrede vare stillede til Regjeringsudkastet, men selve Hovedprincippet kom som bemærket aldeles ikke under Discussion, og dog havde det efter min Mening Krav paa at tages under skjøn som Overveielse. Det er nemlig et Spørgsmaal, om det kan ansees for at være fuldt berettiget eller billigt forlods at udskrive hele den befarnede Mandstabsklasse, alene paa Grund af den Omstændighed, at det ernæres sig ved Søfarten, og faales stille det under ugunstigere Forhold end alt det øvrige Mandskab, som stedes til Lodtrækning. Det er ikke mig, som har opløst dette Spørgsmaal, det er opløst af den forrige Justitsminister, afbøde Kammerherre Notwitt, som, da Sagen var til første Behandling her i Januar Maaned ifjor, og den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds anthede, at han vilde søge at faae et slikt Princip indført i Loven, yttrede sin Tvivl om dette Principis Berettigelse; den afbøde Justitsminister fremhævede endvidere, at det var